

8. Tekrar Testi

1. • 1197'de Eyyübi Hükümdarı El-Aziz, Bizans İmparatoru Aleksis Angelus'a armağanlar göndermek için heyetini Anadolu'dan geçirmek istemiştir. Siyasal nedenlerle Selçuklu Sultanı Keyhüsrev bu armağanlara el koyunca, İstanbul'da bulunan Selçuklu uyruklu tüccarların hepsi tutuklanmıştır.
- 1202'de Konya'da eski çarşının yakınında bir yenisinin kurulmasından da söz edilen bir belgede, Konyalı bir Türk tüccardan başka Tebriz-Azerbaycan'dan gelen iki tüccarın adları da tanık olarak verilmiştir.

Verilenlere göre Türkiye Selçukluları ile ilgili;

- I. uluslararası ticari faaliyetlerin sürdürüldüğü,
II. ülke ticaretinin canlılık gösterdiği,
III. deniz ticaretinin ülke ekonomisinde önemli rol oynadığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

2. I. Tersaneye ait işlere bakmış, donanma ile ilgili çalışmaları yürütmüştür.
II. Başkent İstanbul'un güvenliğinden sorumludur.
III. Adalet işlerinden sorumludur. Taşrada kadıların çözemediği davalara bakmıştır.

Verilen görev tanımları ile Osmanlı divan üyeleri hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	<u>Kazasker</u>	<u>Yeniçeri Ağası</u>	<u>Kaptanıderya</u>
A)	I	III	II
B)	III	II	I
C)	III	I	II
D)	I	II	III
E)	II	III	I

3. XVI. yüzyıl yoğun olarak Osmanlı Devleti ile Atlantik ülkeleri arasında Akdeniz'e hâkim olma mücadelesi içerisinde geçti.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Akdeniz'deki hâkimiyetini güçlendiren bir gelişme değildir?

- A) Kıbrıs'ın Fethi
B) Tunus'un Fethi
C) İnebahtı Deniz Savaşı
D) Preveze Deniz Savaşı
E) Cerbe Deniz Savaşı

8. Tekrar Testi

4.

Halil İnalçık, Uç'taki toplumsal değişimin temel sebebi olarak göç ve nüfus baskısını ve uç toplumunu devlet teşekkülü sürecine götüren faktörleri inceler. İnalçık, nüfus hareketlerinde Moğol istilasına karşı Türkmenlerin batıya yönelmelerinin önemini ortaya koyar. Moğolların doğrudan yönetiminden kaçmak isteyen Türkmen toplulukları Bizans sınırlarına doğru yönelir. XIV. yüzyılın başlarında "gaza ideolojisi"ni benimseyen Türkmen beyleri Batı Anadolu'da önem kazanırlar.

Buna göre Halil İnalçık'ın Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair görüşleri ile ilgili,

- I. Türkmenlerin Batı Anadolu'ya zorunlu göçleri etkili olmuştur.
- II. Türkmenlerin konargöçer yapıda olması başlıca etkendir.
- III. Fetihlerin Bizans yönünde yapılması Türkmenleri motive etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk sarayı Orhan Gazi Bursa'da yaptırmıştır. I. Murad Devri'nde Edirne Sarayı, İstanbul'un Fethi'nden sonra da bugün İstanbul Üniversitesi yakınlarında Eski Saray olarak bilinen saray inşa edilmiştir. Cihan hâkimiyetinin ve gücün sembolü kabul edilen Topkapı Sarayı, 1465-1478 yılları arasında Fatih Sultan Mehmet tarafından bugün Sarayburnu denilen mevkide yaptırılmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kuruluş Dönemi'nden itibaren merkezî yönetim binaları oluşturulmuştur.
- B) Merkezî yönetim binalarının en büyüğü Edirne'de yapılmıştır
- C) Yönetim binalarında Batı mimarisi örnek alınmıştır.
- D) Yönetim binalarına I. Murat'la birlikte önem verilmiştir.
- E) Yönetim binalarının yapımı Osman Bey ile başlamıştır.

6. Osmanlı Devleti'nin uygulamış olduğu devşirme sistemine benzer bir uygulama önceki dönemlerde Abbasiler ve Selçuklularda "Gulam sistemi" adıyla uygulanmıştı. Osmanlı Devletinde Yeniçeri olacak adayların belirlenmesi ise gulam sistemine göre daha planlı bir şekilde yapıldı. Öyle ki devşirilen çocukların her türlü özellikleri ve kişisel bilgileri en ince ayrıntısına kadar devletin resmî kayıtlarına geçirildi. Acemi Ocağına getirilen bu çocuklar Yeniçeri olabilmek için oldukça sıkı bir eğitime tabi tutuldu.

Buna göre verilenlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nde askerî birliklerin tamamı yeniçerilerden oluşmuştur.
- B) Osmanlı Devleti'nde acemi ocağına alım Müslüman çocuklardan yapılmıştır.
- C) Yeniçerilerle birlikte gulam sistemi profesyonel hâle dönüştürülmüştür.
- D) Gulam sistemi, ilk kez Selçuklularda uygulanmıştır.
- E) Gulamlara ait bilgilerin her dönemde kaydı tutulmuştur.

8. Tekrar Testi

7. • Anadolu'da yetişmiş ve engin hoşgörüsü ile bulunduğu bölgedeki insanları etkilemiştir.
• XIII. yüzyılın ikinci yarısında, Türkiye Selçuklularının son dönemlerinde yaşamış bir süfidir.
• Duygu ve düşüncelerini sade bir Türkçe ile yazmış "Yaratılanı severim Yaratan'dan ötürü" sözleri hafızalara kazınmıştır.

Hakkında bilgi verilen tasavvuf ve halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaşî Veli
B) Hacı Bayram Veli
C) Taptuk Emre
D) Yunus Emre
E) Mevlana Celalettin Rumî

8. Endüslü gezgin İbn Cubayir, II. Kılıç Arslan'ın Miryokefalon Savaşı sonrası zaferini duyurmak için önemli gördüğü kişilere, özel mektuplar gönderdiğini bildirmektedir. Bu mektubun gönderildiği kişiler arasında Suriyeli Mihael gibi bir Yakubî patriğinin de bulunması şaşırtıcıdır. Genellikle Malatya'nın güneyinde bulunan Mar Bar-Sauma manastırında yaşayan bu patriğin, Süryanice vakayinamelerinin arasına bu mektubu koymas; zamanının en koyu Hristiyan görüşlü birinin bile Selçuklu fetihlerini Hristiyanlık için bir yenilgi olarak görmediğini göstermektedir.

Verilenlere göre;

- I. Anadolu'da Türk hâkimiyetinin gayrimüslim halk tarafından kabul gördüğü,
II. yapılan savaşta Hristiyanların Selçuklular safında savaştığı,
III. kazanılan zaferin önemli kişilere bildirilerek etkisinin artırılmak istendiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

9. Türkiye Selçukluları Miryokefalon Savaşı'na kadar iç bölgelere hâkimken, bu savaştan sonra ticari açıdan önem taşıyan kıyı bölgelere de hâkim olmaya başlamışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu bölgelerden biri değildir?

- A) Suğdak B) Alanya C) Trabzon D) Sinop E) Antalya

10. İlk Türk Beylikleri ve Türkiye Selçukluları kuruldukları dönemlerde Anadolu'da uzun süre para basmamışlar, var olan Bizans paralarını kullanmışlardır. Danişmend Gümüştekin Gazi ve kısa bir süre sonra Selçuklu Sultanı Mesud, ilk kez para basmışlardır. İlk paralar yöreye hitap eden Bizans paralarının etkisinde basılan bakır paralar, II. Kılıç Arslan döneminde gümüş, XIII. yüzyılda ise altın paralar basılmıştır.

Verilen metne göre Anadolu'da Türklerin para kullanımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Para basımında kendilerinden önceki devletlerin birikiminden yararlandıkları
B) Türkiye Selçuklularının en parlak döneminin II. Kılıç Arslan Dönemi olduğu
C) İlk dönemlerde başka devletlerin paralarının kullanıldığı
D) İlk para basımının Danişmentliler tarafından gerçekleştirildiği
E) Farklı dönemlerde farklı madenlerden para basıldığı

8. Tekrar Testi

11.

İkinci Beylikler Dönemi

Verilen haritaya göre Anadolu ile ilgili;

- I. siyasi birliğin olmadığı,
- II. Bizans'ın varlığını sürdürdüğü,
- III. en güçlü beyliğin Osmanoğulları olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı siyasetnâme geleneğine göre padişahta bulunması gereken vasıflardan biri **olamaz**?

- A) Verdiği emrin akibetini takip etmek
B) Gösterişli bir yaşam sürmek
C) Halkın durumundan haberdar olmak
D) Yolların bakımı ve emniyetine dikkat etmek
E) Devlet hazinesini boş yere harcamamak

13. Ticari ve endüstriyel herhangi bir mesleğe devam etme imtiyazına "gedik" denirdi. Esnaf, esnaf müfettişleri tarafından teftiş edilirdi. Esnafın özel işleri için toplandığı odaya "lonca" denilirdi. Esnaf şeyhi, aynı zamanda loncanın da şeyhiydi. Sonra yiğitbaşı ve esnaf kâhyaları gelirdi. Yiğitbaşı, ustalar arasındaki disiplin ve organizasyondan sorumluydu.

Buna göre esnaf teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Mesleki ayrıcalıklar sağladığı
B) Rekabete dayalı bir ilişki içerisinde işlediği
C) Yaptığı işlerin denetlendiği
D) Hiyerarşik bir yapısının olduğu
E) Sorunların dile getirildiği loncaları olduğu

8. Tekrar Testi

14. 1492'de İspanyol birliği gerçekleşmiş ve Endülüs'teki Beni Ahmer Devleti yıkıldığı için burada yaşayan insanlar korumasız kalmıştır. İspanya Krallığı, Hristiyanlığı kabul etmeyen Müslüman ve Yahudilerin İspanya'yı terk etmeleri için işkence uygulamaya başlamıştır. Bu nedenle buradaki Müslümanlar, Kuzey Afrika'ya Osmanlı gemileriyle göç etmiştir. Ayrıca Osmanlılar, Yahudileri de İstanbul'a nakletmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin izlediği siyasetle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İspanya'nın Fethi için hazırlık yapıldığı
- B) İspanya'ya karşı Avrupa'da müttefik arayışına girildiği
- C) Beni Ahmer Devleti ile yardım için irtibata geçildiği
- D) İspanya Müslüman ve Yahudilerine sahip çıkıldığı
- E) İspanya'ya karşı Memlûklularla birlikte hareket edildiği

15. XI. yüzyılda Doğu Anadolu'da Ermeni ve Süryaniler ile Orta Anadolu'da yaşayan halk, Bizans'ın adaletsiz idaresi nedeniyle Türklere karşı Bizans İmparatorluğu'nun yanında yer almamıştır. Bu yüzden Bizans, bu yüzyıl başlarında Doğu Anadolu'daki Ermeni prensliklerini yıkıp buradaki halkı kitleler hâlinde Orta Anadolu'ya sürmüştür. Bizans'ın Ortodoks mezhebini bu milletlere dayatması, halkı Bizanslılardan daha da uzaklaştırmıştır.

Buna göre Bizans'ın uyguladığı Anadolu politikası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da halka dinî baskı oluşturmuştur.
- B) Doğu Anadolu'daki yerel güçleri ortadan kaldırmıştır.
- C) Anadolu'nun demografik yapısına müdahale etmiştir.
- D) Anadolu halkı Bizans'ın politikalarından hoşnut değildir.
- E) Yaşanan gelişmeler Bizans'ın siyasi etkinliğini artırmıştır.

16. Büyük Selçuklu Devleti, Anadolu'nun Türkleştirilmesini bir devlet politikası hâline getirmiş ve bunu takiben Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri de kalıcı Türk yerleşmesini sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumu doğrulayan bir gelişme değildir?

- A) Danişmentlilerin Yeşilırmak havzasına hâkim olması
- B) Anadolu'da Bizans ve Gürcülerle mücadele edilmesi
- C) I. Kılıçarslan'ın Bizans'ın kışkırtmasıyla Çaka Bey'i öldürtmesi
- D) Anadolu'da cami, imarethane gibi mimari eserler oluşturulması
- E) Anadolu'da Haçlılara karşı mücadele verilmesi

8. Tekrar Testi

17. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethedince Ayasofya'yı şehrin cami-i kebirini ilan etmiş ve şehre Anadolu'dan 5000 aile yerleştirilmesi için emir vermiştir. Daha sonra her şehirde, mahallelerdeki Müslüman ve gayrimüslim reaya ile askerî sınıf ayrı ayrı tahrir defterlerine kaydedilmiştir. Şehirlerin fiziki yapılarında da İslam kültürünün etkisiyle değişimler yaşanmıştır. Örneğin Paşa Livası'nda; 41 cami, 267 mescid, 18 medrese, 16 imaret, 38 zaviye, 22 kervansaray, 56 hamam vardır.

Osmanlı Devleti'nin fethettiği şehirlerdeki uygulamaları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yatay hareketliliğin önüne geçtiği
B) Sosyal dokuda değişiklik meydana getirdiği
C) İskân ve imar faaliyetlerini bir arada yürüttüğü
D) Halk resmi kayıt altına alındığı
E) Kültürel zenginliğe katkı sağladığı

18.

Mirî arazi

Mülkiyeti devlete ait olan topraklardır. Bu toprakların kullanım hakkı, kira bedeli alındıktan sonra sözleşmeyle reaya bırakılmıştır. Toprağı işleyen reaya, elde ettiği üründen 1/10 ile 1/2 arasında değişen oranlarda vergi ödemekle mükelleftir. Mirî arazi gelirlerinin kullanımına göre bölümlere ayrılırdı.

Mülk arazi

Mülkiyeti kişilere ait olan topraklardır. Bu tür arazilerin Osmanlı toprağı içindeki miktarı çok azdır. Geliri ve kullanma hakkı şahsın kendisine ait olan bu tür arazilere sahip olanlar; arazilerini işleme, satma, vakfetme ve hibe etme hakkına sahipti. Mülk arazi öşrî ve haraci olmak üzere ikiye ayrılıyordu.

Verilenler dikkate alındığında,

- I. Osmanlı Devleti'nde topraklar devletin malıdır.
II. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimler toprak sahibi olabilmektedir.
III. Her iki arazi türünde de tarım yapılabilmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

8. Tekrar Testi

19. Osmanlılarda loncaların kurmuş olduğu orta sandığı ve teavün sandığı gibi sandıklarla üyeler arasında bir yardım düzeni oluşturulmuştur. Bu sandıklar yardımıyla karşılanan sosyal risklerin kapsamı oldukça geniş tutulmuştur. Üyelerine maddi destek sağlamanın yanında yaşlılık, hastalık veya sakatlık sonucu iş göremez duruma düşmüş üyelerin geçimlerini sağlamak ve üyelerine tedavi yardımında bulunmak için bu sandıklar kurulmuştur. Üyeler; ticarethanelerinin ıslahı, sanatlarının geliştirilmesi veya aletlerinin yenilenmesi için gerekli parayı sandıktan borç olarak almıştır. Sandıkların gelirleri, esnafın bağışları ile usta ve kalfaların aidatlarından oluşmuştur.

Buna göre lonca teşkilatı üyeleri ile ilgili;

- I. sosyal güvence oluşturulduğu,
- II. kendilerini geliştirme imkânı verildiği,
- III. devletten maddi destek sağlandığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

20. Osmanlılarda bir külliye'nin bittiği yerde diğerinin birimleri başlıyor, böylece büyük bir şehir dokusu ortaya çıkıyordu. İstanbul, hayrat külliyelerinden oluşan bir şehirdi. Osmanlı külliye'leri sadece ibadet yeri, öğretim merkezi veya fakir barınağı değildi. Vakıf sayesinde müderris ve talebeleri, külliye'nin diğer görevlileri, çevrenin fakirleri ve yolcular yemek saatlerinde imarette bir araya geliyordu. Bu da bilgi akışını sağlıyordu.

Buna göre külliye'lerin;

- I. güvenlik sorunlarını önleme,
- II. sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlama,
- III. yaygın eğitimi destekleme

durumlarından hangilerinin oluşumuna katkıda bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.